Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis

2026-11-10, bylos Nr. eCIK-1169/2026

Teismas: Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
Dokumentas: Nutartis
Data: 2026-11-10
Bylos Nr.: eCIK-1169/2026
Teisminio proceso Nr.: 2-68-3-27776-2025-7
Bylos rūšis: civilinė byla
Instancija: Kasacinė instancija

Dokumento Nr. DOK-3580
Bylos Nr. eCIK-1169/2026

Teisminio proceso Nr. 2-68-3-27776-2025-7
Procesinio sprendimo kategorija 3.3.3.4 (S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS
N U T A R T I S
2026 m. lapkričio 10 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Donato Šerno, Algirdo Taminsko (kolegijos pirmininko) ir Agnės Tikniūtės,

susipažinusi su 2026 m. spalio 21 d. paduotu atsakovės biudžetinės įstaigos Vilniaus Lopšelis-darželis „Raktelis“ kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo 2026 m. spalio 15 d. nutarties peržiūrėjimo,

Aprašomoji dalis

nustatė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2026 m. spalio 15 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus miesto apylinkės teismo 2026 m. birželio 25 d. sprendimas, kuriuo, iš dalies patenkinus ieškovės A. S. ieškinį dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo priteisimo bei įpareigojimo pateikti informaciją, ieškovei iš atsakovės priteista 2 196,15 Eur turtinės žalos atlyginimo ir 945,77 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Kasacinis skundas paduotas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Motyvuojamoji dalis

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina apeliacinės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose

keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kasacinį skundą paduodant CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, faktines aplinkybes, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Bylą nagrinėjusių teismų išvada, kad vaiko tėvų pozicijos neišklausymas Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) posėdyje savaime lemia pranešimo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai (toliau – Tarnyba) neteisėtumą, padaryta netinkamai aiškinant ir taikant Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPĮ) 35 straipsnio 2 dalį. Nei šioje normoje, nei kituose teisės aktuose nenustatyta, kad švietimo įstaiga, prieš teikdama Tarnybai pranešimą apie vaiko teisių pažeidimą, turi išklausyti vaiko tėvų nuomonę. VTAPĮ 35 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos vykdymas šiame įstatyme apskritai nėra siejamas su būtinumu pirmiau vaiko atvejį apsvarstyti įstaigos VGK. Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1, 6.5 papunkčio nuostatos dėl VGK funkcijos patvirtina, kad VGK sprendimai yra tik rekomendacinio pobūdžio ir yra skirti tik pačiai atsakovės vadovei. Todėl VGK posėdžio netinkamas organizavimas savaime nesukėlė ir negalėjo sukelti ieškovei (ar jos dukrai) kokias nors teisines pasekmes. Pasekmes ieškovei sukėlė atsakovės kreipimasis į Tarnybą, o ne VGK posėdžio organizavimas.

2. Teismai pažeidė proceso teisės normas (CPK 176, 178, 185 straipsnius), nes nevertino byloje esančių įrodymų, patvirtinančių buvus būtinumą kreiptis į Tarnybą dėl vaiko teisių gynimo, ir dėl to neatskleidė bylos esmės. Byla susijusi su viešuoju interesu – vaiko teisių gynimu. Tai suponuoja teismų pareigą būti aktyviems, tirti visus byloje esančius įrodymus apie vaiko teisių galimą pažeidimą.

3. Teismai, atsakovės nerūpestingą ir nesąžiningą elgesį pagrįsdami vien tik procedūriniais kreipimosi į Tarnybą trūkumais, nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos praktikos, kad kreipimasis teisminės gynybos gali būti pripažįstamas neteisėta veika CK 6.246 straipsnio aspektu tik konstatavus, kad asmuo piktnaudžiavo teise, sąmoningai nepaisė rūpestingumo ir atidumo imperatyvų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 4 d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-637-469/2015; 2011 m. rugsėjo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-351/2011). Bylą nagrinėję teismai nepagrįstai nusprendė, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 4 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-637-469/2015 nurodytos visiškai skirtingos nuo nagrinėjamos bylos aplinkybės, todėl šiuo atveju tai nėra šiai bylai aktuali praktika. Atsakovės nuomone, nurodytoje kasacinio teismo praktikoje suformuotos universalios taisyklės dėl teisminės gynybos taikymo, kitaip tariant, nepriklauso nuo to, ar asmuo savo teises gynė baudžiamojo proceso, administracine ar kita tvarka, pavyzdžiui, kreipdamasis į vaiko teisių apsaugos instituciją dėl galimai pažeistų vaiko teisių.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie

atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtos nutarties priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinį skundą atsisakytina priimti nenustačius CPK 346 straipsnyje įtvirtintų kasacijos pagrindų (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 346 straipsniu, 347 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

Rezoliucinė dalis

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti Arkadij Freidenzon (a. k. (duomenys neskelbtini) 140 (vieną šimtą keturiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už atsakovės biudžetinės įstaigos Vilniaus Lopšelis-darželis „Raktelis“ kasacinį skundą 2026 m. spalio 21 d. „Swedbank“, AB, mokėjimo nurodymo Nr. 909, žyminio mokesčio užduoties kodas MU-67-1153-2026.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Donatas Šernas
Algirdas Taminskas
Agnė Tikniūtė